

Tizenhét évet töltött tengeren

Az öttömösi kocsmáros

Aki betér egy cinóra (három cent pálinkára) vagy egy kiskőröcsre az öttömösi

kocsmába, az talán elsőre észre sem veszi a polcokat díszítő afrikai faragványokat. A varázslók, harcosok szobrai nem véletlenül kerültek oda. A budapesti születésű kocsmáros, Härtlein Pál hajószakácsként bejárta szinte már a Föld összes óceánját, tengerét, szolgált magyar és német hajókon egyaránt. Afrikai, dél-amerikai és dél-ázsiai útjairól hozta magával a sok emléket.

Budapesti Kéményseprő Étterem, Hotel Astoria, Észak-Afrika, Kisázsia, Dél-Amerika, Puszta, és végül az öttömösi kocsmára – ez Härtlein Pál több évtizedes életútja. A jelenlegi kocsmáros 1959-ben végzett szakácsként. Öreg mestere, Lascsák András bácsi tanácsára hajószakácsnak állt. A Detert-nél (Duna-Tengerhajózási Rt.) kezdte a tengerészetet.

Közel 1800 tonnás hajókkal járta be több tucat ország levantei utat, vagyis ha a Duna vízállása megengedte Budapestre is eljutottak, Dél-Európa nagyobb kikötőit érintve, eljutottak egészen Észak-Afrikaig és Kis-Ázsiáig. Az újpusti hajógyárban egy finn úr megrendelésére készítették egy hatalmas óceánjárót. A megrendelő meghalt, így az Anifinn megkapta a Detert, s Somogy névre keresztelték. A második világháború után ez volt az első magyar hajó, mely megkezdte Európát.

Tizennégy hónap volt a leghosszabb idő, amit Härtlein úr egyhuzamban tengeren töltött. Nászút gyanánt feleségét

– Ezeket az ébenfa faragványokat Kamerunból hoztam magammal – mutatta büszkén Härtlein Pál. (Fotó: Gyenes Kálmán)

is elvitte magával. A lengyel Szczecinből indulva Turkun, Genován át egészen Alexandriáig mentek az öttonnás áru szállítóval. A tengerészkedéssel 1970-ben felhagyott, s követtek a szárazföldi évek. A szegedi Hágiban, majd a Ligetben dolgozott, utána Puszta, és végül az öttömösi kocsmára. A tengereltől pedig átvette az öttömösi kocsmát. A tengereltől azonban sohasem tudott elszakadni, 88-ban ismét vízre szállt. Bejárta a Távol-Keletet, Dél- és Közép-Amerikát, illetve Nyugat-Afrikát.

Legutóbb egy német hajón szakácskodott. Egy-egy útra fél évre elegendő nyersanyagot visznek magukkal. Magyaros ételeket készít, de ez izlik a német, a lengyel és a svájci legénységnek is. A fő-

zés leginkább a viharban kellemetlen. Megakadályozzák az edények, lábosok önálló életét, zéféstelik őket, vagyis lerögzítik. A matrózok is megpróbálnak állva enni, felvéve a hajó himbálózását, hogy a húsleves a tányérban maradjon.

Tengerészként igen különleges tájakra is eljutott már az öttömösi kocsmáros. Kamerunban egy német hajós klubjában vásárolta a faragványait. Venezuelában pedig egy lengyelországi zsidó bárjában sörözött hajnalig a cimboráival. Eddig 17 évet töltött tengeren, de szerencsére még nem volt balesete. A hajója már több bajba jutottan is segített. Egyszer egy kormánylapátját tört vitorlást vontattak be az egyiptomi kikötőbe.

Härtlein úr leghosszabb útja Houstonból vezetett Szingapúrba. A „Kapos”-sal indult az Egyesült Államokból, s 62 nap múlva kötöttek ki a kisázsiai országban. Csak egyszer álltak meg, Honoluluban üzemanyagot vettek fel.

Először Rijekában lépett fedélzetre. Az első éjszaka szörnyű volt. – Úgy hánytam, mint a murányi kutya – emlékezett vissza Pál. Azóta már a szárazföldön néha rosszabbul érzi magát, mint a viharos tengeren. Több száz kalandot megélt, de a legemlékezetesebb az egyenlítői avatás marad számára. Leláncolták, meztelen testét bekenték mindenféle ocsmánysággal, s tengerivízrel itattak vele – régi tengerész hagyomány szerint.

Kormos Tamás

hatszög

Építeni és megőrizni

Lechner Lajosék egyedülálló városépítészeti együttest hagytak a szegedi polgároknak. A város emblémájaként, gyűrűs-sugaras településszerkezetét a megszelídített Tisza természetes, lágy vonala egészíti ki. Szeged különleges szépségét ennek a kettősségnek tökéletes szimbiózisa adja.

A múlt örökségének megővése nehéz feladat. Az avulás és a megújulás harcában – az állandóság és a változás feszültségeinek feloldását – a városrendezési tervek segíthetik.

Szeged új városrendezési tervei az elmúlt években – a magyar városok közül szinte elsőként – az új építési törvénynek megfelelően készültek el. A tervek, a helyi értékvédelmi rendelettel kiegészülve próbálnak egyensúlyt teremteni a modern fejlődés és történelmi örökség megővése között.

A gyakorlati alkalmazáskor szerzett tapasztalatokat, illetve a lakossági észrevételeket, a terv karbantartása során érvényesítjük.

Sajnos a városrendezési tervek jóváhagyása – a bürokratikus eljárási tortúra miatt – hosszú ideig tart. Mennyivel egyszerűbb volt a „jóváhagyás” Lechnerék idejében. Akkor a szakmai hozzáértés elegendőnek bizonyult. Ha voltak is eltérő nézetek, azokat nyilvánosan vállalták.

Seibreich Károly: Néhány szó Szeged újjáépítéséről c. tanulmánya 1879-ben jelent meg. A terveket bírálva az általa elfogadhatónak tartott városszerkezetre megoldási javaslatot is adott. Közli, hogy szerencsésnek tartaná magát, ha nézetei: „az eszmék tisztázására adnának alkalmat azon férfiaknál, kiknek vállain a nehéz és terhes feladat súlya annak egész felelősségével nyugszik.”

Városunkban elkezdődött a rendezési tervek alapuló felújítás és építés. A mai emberek is rajta hagyják életük, munkájuk és személyes történetük nyomait településükön. Egyesek türelmetlen elégedetlenségüket nyilvánítják ki, pedig – jelenleg – „az eszmék tisztázására” lenne szükségünk.

Olvasó, segítsd azokat, akik felelősséget vállalva érteled is tevékenykednek.

Novák István

(A szerző Szeged főépítésze.)

sms: 06-30/218-11-11

Kedves Olvasóink! Szerkesztőségünk a levelek és a telefonhívások mellett ezentúl szívesen fogadja a 06-30/218-11-11-es számra az SMS-üzeneteket is! Észrevételeiket, véleményüket, közérdekű bejelentéseiket köszönjük!

Monopol. „A Kábeltelevízió Rt. visszaél monopol helyzetével! Egyoldalúan módosít szerződést, nem az igényeknek tesz eleget” – írja szöveges üzenetében olvasónk a 30/229-39-42-es számról.

Járda. A Budapesti körúton a járdán parkoló autókat kifogásolják a 20/380-44-36-os számról.

Kosár. „Üzenném a Tesco vevőszolgálati igazgatójának,

hogy nem a kosár kevés, hanem nagyon ritkán viszik előre az első pénztárhoz az ezzel megbízott dolgozók” – reagál olvasónk tegnapi témánkra a 30/301-95-72-ről, míg ugyanerről egy másik sms-ben így ír: „Szerintem elég a kosár a Tescóban, csak süröbbsen kellene összeszedni és visszavinni a bejáratához! Ez nem a vevő dolga!” (30/289-24-75).

postabontás

A Keresztöltés utcában

Idősek napja

A Keresztöltés utcai Idősek Klubjának tagjai és dolgozói köszönetüket fejezik ki a nemrégiben megtartott idősek napja megrendezéséhez nyújtott segítségért Benák László önkormányzati képviselő úrnak, Nagy József cukrászmesternek, a Csizsár Mesterszakács Bt.-nek, a Barát Papír Kft.-nek,

valamint a Víztorny téri vírágyúzetnek.

A rendezvény támogatói adományokkal igen gazdaggá, Csáki Lajos művész úr pedig muzsikájával felejthetetlené tették az idősek napját. Nagyon köszönjük!

Baginé Nagy Éva
irányító gondozónő

Munkatársunktól

Szerkesztőségünk ügyeletére az elmúlt napokban több észrevétel érkezett a Szegedi Kábeltelevízió Rt. 2001. január 1-jétől érvényes program- és átváltozásairól. Ezekből gyűjtöttünk össze néhányat. A válaszokat Harcsa Pintér Sándor, a kábeltelevízió értékesítési igazgató-helyettese adta meg.

Fábián Ferenc: – Az 1420 forintos középssomag ebben az évben huszonöt csatornát tartalmaz, míg jövőre ugyanennyit kell fizet-

Kábelzavar

ni, miközben a programok száma hirtelen csökken. Vagyis idén 57 forintba, jövőre pedig 83 forintba kerül egy csatorna. Így nézve az áremelés 46 százalékos.

Harcsa Pintér Sándor: – A vételi problémák miatt az első sávot ki kell üríteni, mivel elég sok gond van a csatlakozó kábelakkal. Ráadásul az internet is ezen a kábelben fut, amelyhez nagyobb hely kell. Terveink szerint a 2001-es év átmeneti lesz.

Toldi Gábor: – Miért nem lehet a január 1-jén induló, Filmmúzeum nevű csatornát is a választékba felvenni?

Harcsa Pintér Sándor: – Sok magyar nyelvű csatorna indul, amelyek többsége hamarosan, anyagi okokból, megszűnik. Még nem tudjuk eldönteni, mennyire lesz stabil a Filmmúzeum.

Toldi Gábor: – Miért nem lehet előfizetni a Sport 1-re?

Harcsa Pintér Sándor: – Kizárólag a UPC-csatornákat árusítjuk. A Sport 1 nem tartozik ebbe a csoportba.

Kiállítás

DM-információ

Az algói ifjúsági szervezet, a DINAMIX Ifjúsági Kerekasztal Záró-jel címmel évzáró kiállítást rendez a faluházban. A december 2-án 17 órakor kezdődő rendezvény keretében például a Közéleti kávéházban arról csevegnek, milyennek látják a mai ifjak a XX. századot. A témához kapcsolódó magyar filmek között december 3-án 15 órától csemegéznek. Az algói fiatalok évzáró kiállítása december 5-ig tekinthető meg.

Gyermekkönyvhét

Munkatársunktól

December első napjaiban elsősorban a gyerekeknek szól az algói könyvtár rendezvénysozora. Az algói gyermekkönyvhét a „Csodaszarvas” című pályázat eredményhirdetésével kezdődik december 1-jén (pénteken) 15 órakor. A nagyoknak „Vidrás történetek” címmel december 4-én Gera Pál szakíró tart előadást, a kisiket, pontosabban a nagycsoportos óvodásokat a következő napon mesesorát várják. „Cucc, a kis háziaszok karácsonyi kalandjait” a Buborék Színpad december 5-én 13 óra 30 perctől a Faluházban mutatja be az alsóknak. A Mikulás december 6-án 15 órakor látogat el a könyvtárba. Ugyanitt több CD-ROM bemutat is kalandozást ígér az információk birodalmában. A diákok a Könyvről könyvért vetélkedőknél tehetik mérlegre tudásukat.

A gyermekkönyvhét ideje alatt beiratkozott új olvasók meglepetésként ajándékot kapnak. Az algói rendezvényt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatja.

A gyermekkönyvhét ideje alatt beiratkozott új olvasók meglepetésként ajándékot kapnak. Az algói rendezvényt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatja.

Újság, brossúra, katalógus, szórólap, ügyviteli nyomtatványok!

62/466-847.

75 éve

A Délmagyarország könyvakciója

A Délmagyarország hatalmas kultúrprogramjának keretében most új, jelentős feladat teljesítésére vállalkozott. Hathatós és eredményesnek ígérkező akciót indít a könyvek, a magyar és külföldi irodalom legértékesebb alkotásainak népszerűsítésére. A népszerűsítés legalkalmasabb módja természetesen az az olcsó, méltányos könyvárgézés, amelynek összeállításánál egyik legfontosabb szempont a gazdasági helyzet alapos ismerete volt. A szanálás és a létszámszökkentések korszakában a társadalomnak az a rétege, amely a háború előtt a legnagyobb könyvfogyasztója volt az országnak, csaknem teljesen elvesztette könyvvásárló-képességét és a könyv, amely normális körülmények között a legfontosabb közszükségleti cikk egyike, sajnos manapság a luxus cikkek kategóriájába sodródott. (1925)

pont a gazdasági helyzet alapos ismerete volt. A szanálás és a létszámszökkentések korszakában a társadalomnak az a rétege, amely a háború előtt a legnagyobb könyvfogyasztója volt az országnak, csaknem teljesen elvesztette könyvvásárló-képességét és a könyv, amely normális körülmények között a legfontosabb közszükségleti cikk egyike, sajnos manapság a luxus cikkek kategóriájába sodródott. (1925)

50 éve

Az NB-I-ben maradásért

Az újszegedi SzSzMTE pályán az SzSzMTE-Előre mérkőzésen dől el, hogy lesz-e jövőre két NB-I-es csapata Szegednek. Ez a mérkőzés sorsdöntő jellegű, hisz az SzSzMTE győzelme esetén 13 ponttal rendelkezik és bentmaradása biztosra vehető. Hogy a szegedi

csapat kivívhatta a győzelmet a szurkolók támogatására is szükség van. A szegedi szurkolók remélhetőleg minél nagyobb számban jelennek meg az újszegedi pályán és lelkes biztatásukkal egy emberként állnak csapatuk mellett.

(1950)

25 éve

A Magyar Rádió születésnapja

Születésnapot ünnepel december elsején az a hatalmas apparátus, melyet úgy nevezünk, hogy Magyar Rádió. Nem is akármilyet, éppen az ötvenedikét. Ahogy a technika hémérője csizmában járt, az egykori fülhallgatós telepes néprádiók, „bakók” után ma az újabbnál újabb hor-

dozható zsebrádióknak, a stereo-csodáknak ámulunk, úgy változott, bővült és gazdagodott, színesedett és mélyült a rádió tartalmi munkája. A „hivatalos” magyar rádiózást két éves kísérleti adás után 1925. december 1-én délután öt órakor ünnepélyes keretek között nyitották meg. (1975)